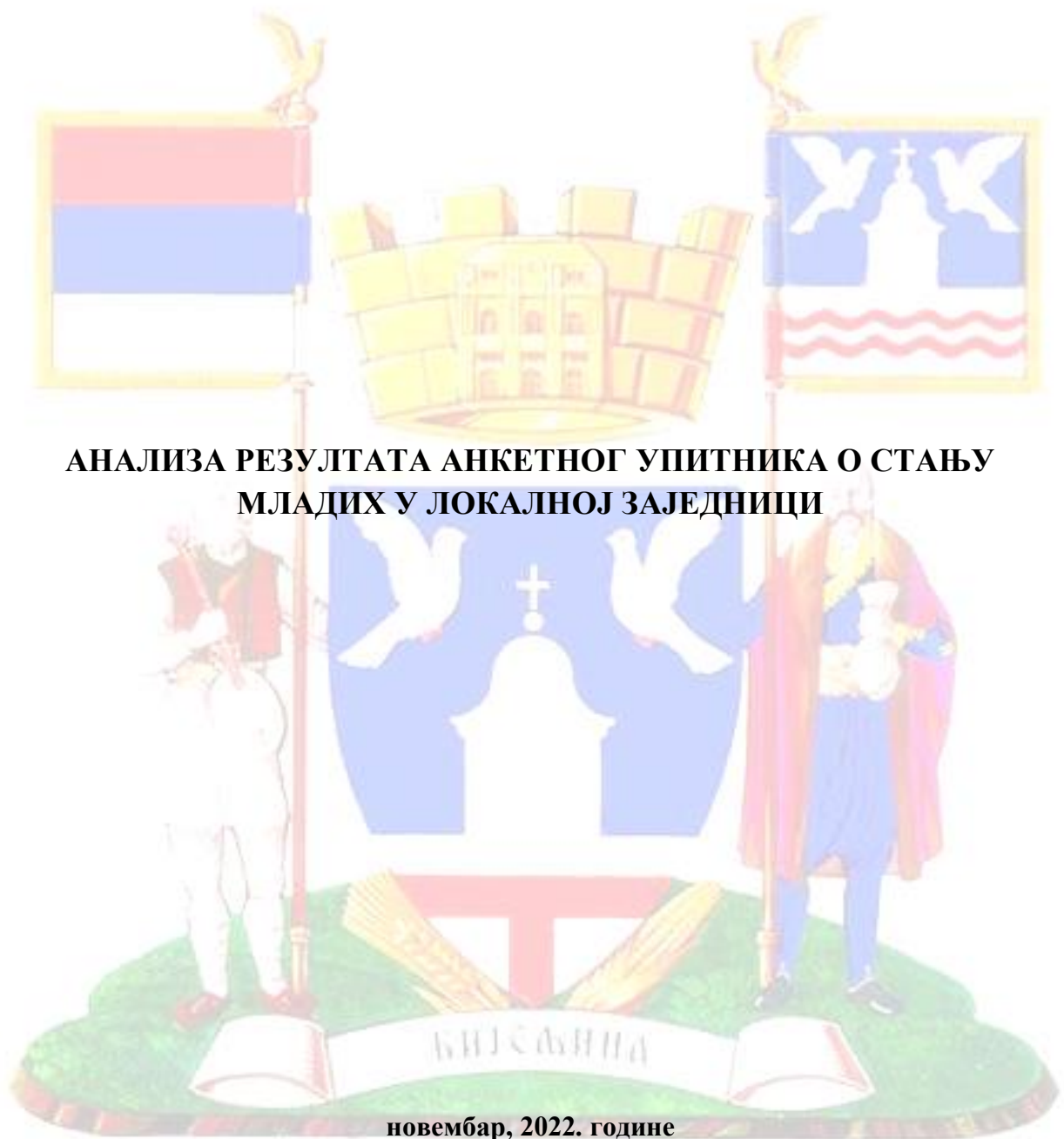
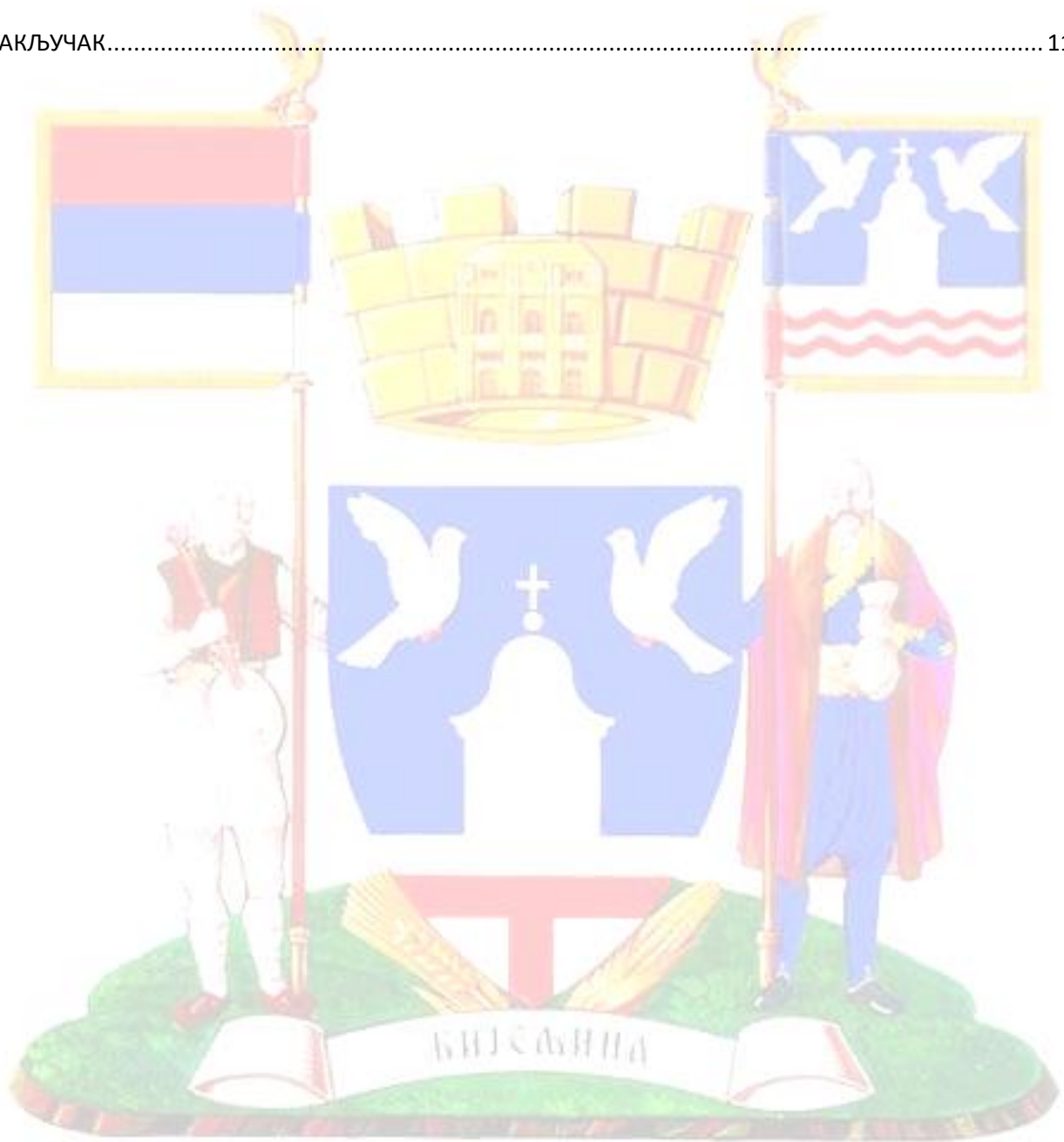

ГРАД БИЈЕЉИНА

САДРЖАЈ

УВОД	2
РЕЗУЛТАТИ И ИСТРАЖИВАЊА	4
ЗАКЉУЧАК.....	11

УВОД

Град Бијељина је половином 2022. године приступио процесу израде Стратешког документа „Омладинска политика Града Бијељина 2023-2028“. Као први корак у изради документа урађено је истраживање о проблемима и потребама младих на подручју Града Бијељина.

Истраживање и анализа прикупљених података спроведено је у сарадњи са омладинском организацијом „Визија младих“ и савјетима ученика средњих школа на подручју Града Бијељина.

Анкетирање је спроведено у септембру и новембру, на младима старосне доби од 15 – 30 година.

Анкетирано је 732 испитаника, што представља репрезентативан узорак популације младих у доби између 15 – 30 година, јер је свака млада особа с подручја Града Бијељина имала подједнаку вјероватноћу уласка у узорак. Приликом узорковања поштовани су критеријуми одређених демографских карактеристика значајних за поређење резултата, тако да се узорак састоји од приближно једнаког броја жена и мушкараца, те адекватног броја младих који живе у градским и приградским дијеловима Града Бијељина.

Узорак ове величине има грешку узорка од око 5%, с нивоом поузданости од 95%. Грешка узорка мора постојати у сваком истраживању, које се бави узорком одређене популације, а не цијелом популацијом, због тога што резултати, које добијемо из узорка у укупној популацији значе процијене, које, као такве, не могу бити 100% прецизне и морају имати одређени постотак грешке. У практичном примјеру овог истраживања значи да сви добијени резултати могу бити већи или мањи за 5%.

Резултати су приказани у табелама те додатно интерпретирани кроз објашњења у краћим текстовима. Истраживањем је обухваћено 6 области и то:

- Млади и запошљивост;
- Учешће младих у доношењу одлука;
- Млади и образовање;
- Млади и здрави стилови живота;
- Изврсност младих;
- Слободно вријеме младих.

РЕЗУЛТАТИ И ИСТРАЖИВАЊА

У истраживању је учествовало 732 испитаника различитих социодемографских карактеристика. Карактеристике узорка су представљене у Табели 1.

Табела 1

Карактеристике узорка истраживања

<i>Пол</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Мушки	277	37,8
Женски	455	62,2
<i>Године старости</i>		
15 – 19	559	76,3
20 – 24	81	11,0
25 – 30	92	12,6
<i>Мјесто становања</i>		
Село	284	38,8
Приградско насеље	134	18,3
Град	314	42,9
<i>Степен образовања</i>		
Незавршена основна школа	0	0,0
Завршена само основна школа	72	9,8
Средњошколац	311	42,4
Завршена средња школа	176	24,0
Студент	115	15,7
Завршени основни студији	52	7,1
Завршен мастер студиј	6	0,7
<i>Тренутно станујем</i>		
У властитом стану/кући	121	16,5
У стану/кући у власништву родитеља	538	73,5
У подстанарском стану/кући са родитељима	29	4,0
У подстанарском стану/кући одвојено од родитеља	30	4,1
У студентском/ученичком дому	10	1,4
Друго	4	0,5

На основу резултата представљених у Табели 1 може се видјети да више од 50% узорка чине особе женског пола, њих 455 (62,2%) док испитаника мушког има 277 (37,8%). С обзиром на потребе истраживања испитаници су подијељени у неколико одређених група према Ериксеновој теорији (1959) теорији развојних фаза: средња адолесценције од 15 до 19 година (559 испитаника), касна адолесценција од 20 до 24 године (81 испитаник), рано одрасло доба до 45 година (92 испитаника). Према мјесту становања испитаници су подијељени у 3 категорије: село (38,8%), приградско насеље (18,3%) град (42,9%). Када је у питању образовање, највећи број испитаника су средњошколци док најмањи број испитаника има завршен мастер студије. На питање о тренутном мјесту становања испитаници су одговорили тако да највећи број живи у кући/стану у власништву родитеља, а најмањи број у студентском или ђачком дому.

Табела 2

Питања	Да	Не	Не знам
1. Да ли Ваша локална заједница пружа довољно подршке за запослење младих из маргиналних група?	170 (23,2%)	562 (76,8%)	
2. Да ли ваша локална заједница пружа довољно подршке за волонтирање/стручно усавршавање?	148 (20,2%)	282 (38,5%)	302 (41,3%)
3. Да ли сте у посљедњој години радили на нечему или имали волонтерски ангажман?	178 (24,3%)	554 (75,5%)	
4. Да ли сте члан/ица неке одрорганизације или удружења?	123 (16,8%)	609 (83,2%)	
5. Да ли сте учествовали у процесу доношења одлука у вези да Вашим градом?	125 (17,1%)	607 (82,9%)	
6. Да ли сте информисани о доношењу одлука јавних институција у вези са Вашом будућношћу?	171 (23,4%)	561 (76,6%)	
7. Да ли као појединац можете да утичете на промјене у Вашем граду?	163 (22,3%)	569 (77,7%)	
8. Да ли у средњим школама на подручју града Бијељина постоји довољно струковних смјерова?	507 (69,3%)	225 (30,0%)	
9. Мислите ли да Вам је потребно стручно усавршавање?	530 (72,4%)	202 (27,6%)	

Анкетом су испитане потребе младих људи, као и њихова информисаност и задовољство локалном заједницом. На основу наведених резултата у Табели 2 млади сматрају да локална заједница не пружа довољно подршке за запослење младих из маргиналних група (76,8%). Велики број испитаника је негативно одговорио и на питање о томе да ли су имали волонтерски ангажман или радили на нечему посљедњих годину дана (38,5%). 72,4% се слаже да им је потребно стручно усавршавање. Испитаници су у великом броју „Не” одговорили и на питања: „Да ли сте учествовали у процесу доношења одлука у вези да Вашим градом? (82,9%), Да ли сте информисани о доношењу одлука јавних институција у вези са Вашом будућношћу? (76,6%)“. Млади се слажи да у средњим школама на подручју града Бијељина постоји довољно струковних предмета (69,3%).

Поред питања у Табели 1 и Табели 2 испитаници су одговорили и на сљедећа питања: „Какво је Ваше мишљење о раду и пројектима организације и удружења за младе?“ Испитаници су највише одговорили „немам мишљење“ (61,9%), „имају резултате“ (24,6%), „немају резултате“ (24,6%).

Највећи број испитаника је одговорио да су разлози приступања организацији/ удружењу „стицање нових знања и вјештина“ (34,8%) и „вишак слободног времена“ (25,9%).

Став испитаника о проналаску посла код младих је да (30,3%) њих вјерује да ће након неког времена пронаћи посао, док (21,2%) не вјерује да ће пронаћи посао.

На питање „На којим од наведених послова се у посљедњих годину дана добровољно радили/ имали волонтерски ангажман?“ испитаници су одговорили на сљедећи начин: (14,9%) волонтерски рад/пракса у приватном предузећу, (11,1%) волонтерски рад/пракса у јавним институцијама и установама, (8,9%) волонтерски рад на пројектима у удружењу/организацији, (4,9%) учешће у јавним радовима на подручју града Бијељина и (48,9%) је одговорило на опцију „друго“. Међу предложеним опцијама постојала је и опција „помагање особама са потешкоћама у развоју“ за коју није било одговора.

Више о ставовима испитаника и слагању са тврњама можете погледати у Табели 3.

Табела 3		Одговори				
рб	Тврдње	Уопште се не слажем	Не слажем се	Нисам сигуран	Слажем се	У потпуности се слажем
1.	Задовољан/на сам формалним образовањем.	87 (11,9%)	69 (9,3%)	269 (36,7%)	197 (26,9%)	111 (15,2%)

2.	Задовољан/на сам образовним кадром образовне институције коју похађам	103 (14,1%)	92 (12,6%)	179 (24,5%)	205 (28%)	153 (20,9%)
3.	Задовољан сам условима у образовној институцији коју похађам	104 (14,2%)	118 (16,1%)	206 (28,1%)	170 (23,2%)	134 (18,3%)
4.	Образовна институција коју похађам обезбјеђује довољно практичне наставе	157 (21,4%)	120 (16,4%)	181 (24,7%)	120 (16,4%)	154 (21%)
5.	Бавим се спортом	176 (24%)	85 (11,6%)	139 (19%)	94 (12,8%)	238 (32,5%)
6.	Посјећујем спортске догађаје у свом граду	207 (28,3%)	125 (17,1%)	151 (20,6%)	94 (12,8%)	155 (21,2%)
7.	Активна сам особа	41 (5,6%)	45 (5,9%)	211 (28,2%)	162 (22,1%)	275 (37,6%)
8.	Водим рачуна око здраве исхране	111 (15,2%)	114 (15,6%)	229 (31,3%)	145 (19,8%)	133 (18,2%)
9.	Обављам систематске прегледе	179 (24,5%)	129 (17,6%)	170 (23,2%)	85 (11,6%)	169 (23,1%)
10.	Посјећујем/учествујем на предавањима на тему сексуалног и репродуктивног здравља	478 (65,3%)	86 (11,7%)	92 (11,6%)	29 (4%)	47 (6,4%)
11.	Знам све потребне информације о томе како се регистровати код доктора	127 (17,3%)	97 (13,3%)	147 (20,1%)	120 (16,4%)	241 (32,9%)
12.	Информисан сам о полно преносивим болестима	52 (7,1%)	58 (7,9%)	133 (18,2%)	174 (23,8%)	315 (43%)

У табели 3 су наведена питања везана за образовање младих и здраве стилове живота. На питања у вези са образовањем младих, већина испитаника је одговорило са „Нисам сигуран“. Тиме се може закључити да су испитаници релативно задовољни формалним образовањем, образовним кадром као и условима у образовним институцијама. На питање „Образовна институција коју похађам обезбјеђује довољно практичне наставе“, 157 (21,4%) испитаника је одговорило са „уопште се не слажем“, чиме можемо закључити да испитаници сматрају да је у образовним институцијама на подручју Града Бијељина потребно обезбиједити више практичне наставе.

На основу анкетних питања у вези са здравим стиливима живота младих на подручју Града Бијељина, можемо закључити да су млади активни (37,6% испитаника), да се већина бави спортом (32,5%) и посјеђују спортске активности у свом граду (21,2%). Око 23% младих обавља систематске прегледе, док 24,5% младих није обављало систематски преглед што је забрињавајућа чињеница.

Млади су кроз анкету имали прилику да укажу на то који су за њих струковни смјерови које је најпотребније имати у Бијељини. Неки од одговора су: козметичар, аутомеханичар, смјер који би могли уписати ученици са потешкоћама, стоматологија, акушерство, кројач, кувар, различити ИТ смјерови, спортска гимназија, комуникација и односи с јавношћу, архитектура, фотографи, глума, сликарство, царински техничар... Од наведених смјерова највеће интересовање је за акушерство, стоматологију и ИТ смјерове.

Табела 4

Питања	Да	Не
1. Да ли Ваша локална заједница пружа довољно подршке младим таленованим људима?	323 (44,1%)	409 (55,9%)
2. Да ли знате да град Бијељина расписује позив за додјелу стипендија?	292 (40,5%)	429 (59,5%)
3. Да ли сматрате да имате могућност да изразите свој пун потенцијал у области која Вас занима?	348 (47,5%)	384 (52,5%)
4. Да ли ваша заједница врши промоцију младих и талентованих људи?	249 (44%)	483 (66%)
5. Да ли сматрате да је потребно формирање фонда за младе таленте на нивоу града?	662 (90,4%)	70 (9,6%)
6. Да ли млади из Ваше локалне заједнице имају довољно простора предвиђених за окупљање младих људи?	241 (32,9%)	491 (67,1%)
7. Да ли Сте довољно информисани о културним, спортским, умјетничким дешавањима у Вашем	330 (45,1%)	402 (54,9%)

граду?

8. Младима у Бијељини је потребна веб-страница,

гдје бисте могли добити потребне информације у вези са едукацијама, запошљавањем или све у вези са младима

642
(87,7%)

90
(12,3%)

На основу питања из табеле број 4 можемо закључити да су млади на подручју Града Бијељина недовољно информисани. Младима је потребно формирање веб-странице на којој би могли пронаћи све потребне информације (87,7% испитаника). На питање „Да ли сматрате да је потребно формирање фонда за младе таленте на ниво града?“, 662 (90,4%) испитаника је одговорило са „ДА“ чиме сматрају да је то најбољи начин за промоцију и подршку младим талентима на подручју Града Бијељина.

Табела 5

Одговори

рб	Тврдње	Уопште се не слажем	Не слажем се	Нисам сигуран	Слажем се	У потпуности се слажем
1.	Едукујем се и „радим на себи“.	24 (3,3%)	39 (5,3%)	159 (21,7%)	188 (25,7%)	111 (15,2%)
2.	Путујем.	85 (11,6%)	71 (9,8%)	202 (27,6%)	152 (20,8%)	221 (30,2%)
3.	Посјећујем семинаре и разне врсте едукација.	355 (48,5%)	135 (18,4%)	133 (18,2%)	50 (6,8%)	59 (8,1%)
4.	Учим стране језике.	91 (12,4%)	102 (14,1%)	206 (28,1%)	113 (15,4%)	119 (29,9%)
5.	Идем на биоскопске пројекције и позоришне представе.	275 (37,6%)	123 (16,8%)	145 (19,8%)	84 (11,5%)	105 (14,3%)
6.	Идем у кафиће, дружим се са пријатељима, идем на излете и сл.	30 (4,1%)	32 (4,2%)	80 (10,9%)	99 (13,5%)	491 (67,1%)

7.	Учествујем у играма на срећу (лото, кладионица, спортска прогноза)	520 (71%)	68 (9,3%)	58 (7,9%)	16 (2,2%)	70 (9,6%)
8.	Посјећујем јавне трибине	430 (58,7%)	108 (14,8%)	103 (14,1%)	40 (5,5%)	51 (7%)
9.	Проводим вријеме на друштвеним мрежама (Фејсбук, Инстаграам, Тик-Ток...)	18 (2,5%)	29 (4%)	96 (13,1%)	134 (18,3%)	455 (62,2%)
10.	Бавим се политичким активностима.	365 (49,9%)	121 (16,5%)	113 (15,4%)	59 (7,8%)	76 (10,4%)
11.	Водим рачуна о исхрани и здравом начину живота.	126 (17,2%)	106 (14,5%)	210 (28,7%)	124 (16,9%)	166 (22,7%)

Поред горе наведених питања испитанике смо питали и шта недостаје Бијељини за испуњавање слободног времена. Млади су одговорили да је најпотребније омогућити бољи филмски садржај и концерте и друге музичке саржаје (61,6%) и (63,7%). Поред тога и спортски, књижевни и пласни садржаји су добили велики проценат (44%), (27,3%), (23,9%), као и изложбе (25,3%).

Анкетом је испитано и који механизми су потребни за успостављање система ефикасе подршке у развоју изврности. Неки од одговора били су: укључивање младих у манифестације које су значајне за њихову струку, организовање радионица, материјална подршка у случају непрофитних интересовања, простор за изражавање, омогућавање повезивања са особама сличних склоности у региону, обратити пажњу на све таленте, а не само на школски успјех, борба против стереотипа, фонд за младе, пружање стручног усавршавања, успостављање комуникације између индивидуалаца и локалне заједнице.

ЗАКЉУЧАК

Млади на подручју Града Бијељина имају једнаке или приближно једнаке проблеме као и њихови вршњаци у географски и социолошки сличним заједницама у Републици Српској. Разматрајући резултате истраживања, евидентно је да у сваком подручју постоје горућа питања на која локалне власти требају имати јасан одговор. Неинформисаност младих, недовољна укљученост младих у процесе доношења одлука, недостатак простора за младе, неинформисаност о постојећим програмима за младе само су неки од проблема које млади истичу.

Све институције власти морају планирано, сврсисходно и свјесно пружати подршку младима с циљем укључења младих и осигуравања могућности младима да сами остваре своје пуне потенцијале и подрже развој заједнице.

